

*„25 років Закарпатському угорському інституту
імені Ференца Ракоці II”*

**ВПЛИВ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ НА РОЗВИТОК
ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ**

III Міжнародна науково-практична конференція

„25 éves a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola”

**A SZÁMVITEL ÉS PÉNZÜGY TUDOMÁNYOK HATÁSA A
GAZDASÁGI FOLYAMATOK FEJLŐDÉSÉRE**

III. Nemzetközi Gazdaságtudományi Konferencia

*The 25th anniversary of the Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College of
Higher Education*

**THE IMPACT OF ACCOUNTING AND FINANCE ON THE
DEVELOPMENT OF ECONOMIC PROCESSES**

III International Scientific and Practical Conference

*м. Берегове
Beregszász
Beregove*

15.06.2022

Вплив обліку та фінансів на розвиток економічних процесів: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Берегове, 15 червня 2022 р.).
- Ужгород : ФОП Сабов А. М., 2022. - 498с.

Збірник містить тези доповідей учасників III Міжнародної науково-практичної конференції «Вплив обліку та фінансів на розвиток економічних процесів» з досліджень впливу обліково-фінансових механізмів на розвиток економічних процесів в умовах дії глобальних чинників.

Рекомендовано до друку на засіданні кафедри обліку і аудиту Закарпатського угорського інституту ім. Ф.Ракоці II (протокол №12 від 09.06.2022 р.)

Редакційна колегія:

Черничко С.С., доктор габлітований з гуманітарних наук, професор, ректор ЗУІ ім. Ф. Ракоці II; **Бачо Р.Й.**, д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і аудиту ЗУІ ім. Ф. Ракоці II; **Пойда-Носик Н.Н.**, д.е.н., професор, професор кафедри обліку і аудиту ЗУІ ім. Ф. Ракоці II; **Макарович В.К.**, к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту ЗУІ ім. Ф. Ракоці II; **Лоскоріх Г.Л.**, доктор філософії з обліку і оподаткування, заступник завідувача кафедри обліку і аудиту ЗУІ ім. Ф. Ракоці II; **Стойка Н.С.**, к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту ЗУІ ім. Ф. Ракоці II; **Потоки Г.Ф.**, старший викладач, координатор кафедри обліку і аудиту ЗУІ ім. Ф. Ракоці II; **Ковач-Румп Г.Л.**, викладач кафедри обліку і аудиту ЗУІ ім. Ф. Ракоці II.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій покладається на авторів наукових доповідей. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редколегії.

Талмейнер Г., Гашпар С., Земан З. Моделювання звітної діяльності підприємства з виробництва кранів	249
Ткаченко Н. Питання трудових відносин під час воєнного стану в Україні	250
Ткаченко С., Потишняк О., Полякава Є., Ткаченко В. Використання технічних засобів збору, передачі та обробки інформації у сфері бухгалтерського обліку	253
Товт Е., Вереш Г. Деякі особливості церковного функціонування та управління в Угорщині	255
Тютюнник С. Особливості оподаткування імпорту	257
Тютюнник Ю. Основні положення щодо посилення вимог до капіталу банків	260
Фрайман А., Кірсанова В. Формування пропозицій щодо основних складових інтегрованої звітності в Україні	261
Фюреді-Фюлеп Й., Варконіне Югас М. Облік доходів у національних угорських і міжнародних стандартах бухгалтерського обліку	264
Хомин П. «Шедеври» облікової теорії	265
Хорунжак Н. Облік і аналіз в управлінні діяльністю суб'єктів господарювання	267
Чабанюк О., Максютенко Ю. Коефіцієнт оборотності основних засобів та його вплив на діяльність підприємства	270
Черненко К. Благодійна допомога: облікові аспекти	272
Шацкова Л., Шацков В. Методичний підхід до багатокритеріального аналізу основних засобів	274
Тейлор Р.К., Агуя С. Застосування роботизованої автоматизації процесів у сучасній системі обліку	277
Шкроміда В. Принципи формування системи обліково-аналітичного забезпечення управління репутаційними активами підприємства	278
Шабатин В., Шпакович А., Кузуб М. Звітність і податковий кодекс України як основні елементи в бухгалтерському обліку	280
Шурпенкова Р. Методологічні підходи до проведення реінжинірингу бізнес-процесів підприємства	283
Юрченко О. Облік витрат на релокацію бізнесу в умовах воєнного стану	285
Юрченко О. Особливості організації трудових відносин з працівниками на підприємстві в умовах воєнного стану	289
Яловега Л., Лега О., Прийдак Т. Інструментарій аналізу взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток»	291
Ясишена В., Долюк А. Удосконалення підходів до класифікації нематеріальних активів	293

Людмила ЯЛОВЕГА

к.е.н, доцент, доцент кафедри
бухгалтерського обліку та економічного контролю

Ольга ЛЕГА

к.е.н, доцент, доцент кафедри
бухгалтерського обліку та економічного контролю

Тетяна ПРИЙДАК

к.е.н, доцент, доцент кафедри
бухгалтерського обліку та економічного контролю

Полтавський державний аграрний університет

м. Полтава, Україна

ІНСТРУМЕНТАРІЙ АНАЛІЗУ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ «ВИТРАТИ-ОБСЯГ-ПРИБУТОК»

Аналіз взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток» (далі – CVP-аналіз) як інструмент управління господарюючого суб'єкта ґрунтується на аналізі взаємозв'язку величини прибутку від зміни витрат виробництва, обсягів виробництва (продажу) та доходів від реалізації продукції (робіт, послуг).

CVP-аналіз як один із методів дослідження очікуваних результативних показників діяльності суб'єкта господарювання формується під впливом базових чинників, зокрема: обсягу продажу, що забезпечує відшкодування всіх витрат; оптимізації структури витрат виробництва; оптимізації співвідношення ціни та обсягів реалізації; оптимізації співвідношення змінних та постійних витрат; мінімізації підприємницького ризику; виявленні резервів та забезпеченні запасу фінансової стійкості; обґрунтуванні стратегії розвитку підприємства [3].

CVP-аналіз здійснюють за допомогою низки методів, рис. 1.

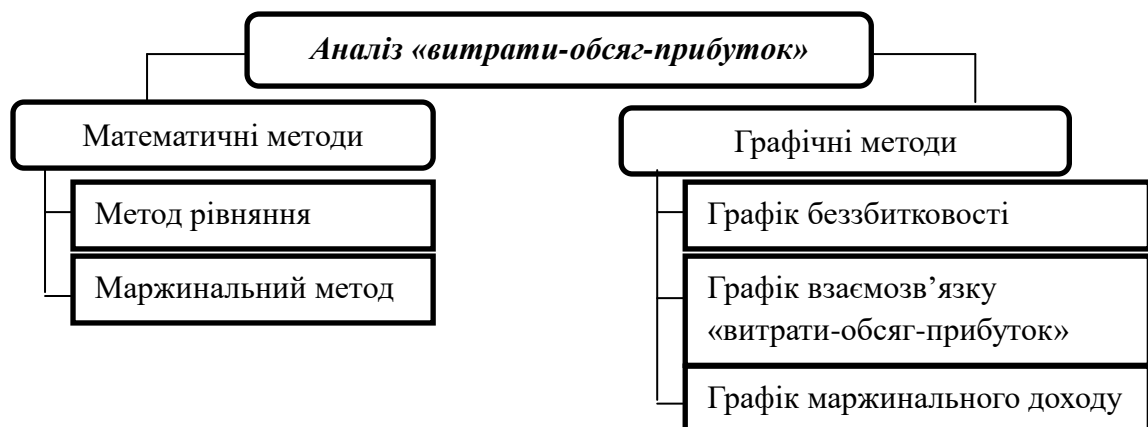

Рисунок 1 – Інструментарій CVP-аналізу

Одним із основних елементів CVP-аналізу є точка беззбитковості (поріг рентабельності), що є обсягом діяльності за якого одержана виручка від реалізації продукції (робіт, послуг) покриває понесені витрати, прибуток

дорівнює нулю, а маржинальний дохід дорівнює постійним витратам.

Для визначення точки беззбитковості, зазвичай, застосовують: математичні методи (метод рівняння, метод маржинального доходу); графічні методи (графік беззбитковості, графік взаємозв'язку «прибуток-обсяг»; графік маржинального доходу) [2].

Метод маржинального доходу є похідним від методу рівняння. Розрахунок точки беззбитковості здійснюється із застосуванням маржинального доходу та коефіцієнта маржинального доходу.

Маржинальний дохід – це різниця між виручкою від реалізації продукції (робіт, послуг) і сумою змінних витрат, або сума постійних витрат та операційного прибутку [1]. Величина маржинального доходу характеризує внесок підприємства в покриття постійних витрат і отримання прибутку.

У ході застосування маржинального методу розрахунку точки беззбитковості в грошовому вираженні використовується коефіцієнт маржинального доходу, який є часткою величини маржинального доходу у виручці від реалізації продукції (робіт, послуг).

$$RMД = \frac{MД}{B} \quad (1.1)$$

$RMД$ – коефіцієнт маржинального доходу;

$MД$ – маржинальний дохід;

B – виручка.

$$RMД = \frac{MД_{од}}{Ц_{од}} \quad (1.2)$$

$RMД$ – коефіцієнт маржинального доходу;

$MД_{од}$ – маржинальний дохід на 1-цю продукції (послуг);

$Ц_{од}$ – ціна за 1-цю продукції (послуг).

При цьому точка беззбитковості найчастіше визначається у натуральних одиницях:

$$TBЗ_{_nat.од} = \frac{PB}{MД_{од}} \quad (1.3)$$

або у грошовому вимірі:

$$TBЗ_{_гр} = \frac{PB}{RMД} \quad TBЗ_{_гр} = TBЗ_{_nat.од} \cdot Ц_{ін} \quad (1.4)$$

Де, $TBЗ$ – точка беззбитковості; PB – постійні витрати; $MД_{од}$ – маржинальний дохід на 1-цю; $RMД$ – коефіцієнт маржинального доходу.

Графічний метод СVP-аналізу характеризується побудовою трьох графіків:

- графік беззбитковості (ілюструє рівень постійних, змінних витрат, величину виручки від реалізації продукції (робіт, послуг) за різних обсягів діяльності підприємства та динаміку зміни величини прибутку);

- графік взаємозв'язку «прибуток-обсяг» (ілюструє залежність прибутку від обсягу продажу у натуральних, або грошових одиницях);

- графік маржинального доходу (ілюструє залежність маржинального

доходу від обсягу реалізації продукції (робіт, послуг) та витрат) [3].

Отже, чим нижче значення точки безбитковості, тим краще становище суб'єкта господарювання, проте на різних етапах його функціонування вона може мати різне значення, оскільки розширення діяльності підприємства призводить, здебільшого, до зростання постійних витрат, що зумовлює підвищення значення точки безбитковості, яка змінюється пропорційно до зміни обсягу діяльності.

Список використаних інформаційних джерел

1. Атамас П. Й. *Управлінський облік: навч. посіб.* Київ : ЦУЛ, 2020. 440 с. 2. Голов С. Ф. *Управлінський облік : підручник.* Київ : Лібра, 2019. 400 с. 3. Плаксієнко В. Я., Яловега Л. В., Лега О. В., Прийдак Т. Б., Мокієнко Т. В., Канцедал Н. А. *Управлінський облік: навчальний посібник [для студ. вищих навч. закл.] / за ред. В. Я. Плаксієнка.* Полтава: ПП «Астроя», 2018. 250 с.

Валентина ЯСИШЕНА

*д. е. н., доцент, професор кафедри економіки, обліку та оподаткування
Вінницький навчально-науковий інститут економіки
Західноукраїнського національного університету*

Алла ДОЛЮК

*к. е. н., економіст
Вінницький технічний фаховий коледж
м. Вінниця, Україна*

УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДХОДІВ ДО КЛАСИФІКАЦІЇ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ

Нематеріальні активи (далі – НМА) займають ключові позиції в діяльності суб'єктів господарювання. Нині їх функціонування відбувається в умовах ускладнення економічних відносин у світі, розвитку інформаційних технологій, швидких змін нормативно-законодавчої бази. Вивчення питань класифікації НМА є науковим напрямом, який привертає увагу багатьох науковців, що пов'язано з постійною зміною цієї економічної категорії. Складність обліку НМА пов'язана з існуванням та виникненням різних їх видів.

Дослідження класифікації нематеріальних активів дасть змогу краще зрозуміти природу НМА. Розробка класифікації НМА впливає на порядок проведення їх оцінки, інвентаризації, на підходи щодо нарахування амортизації, відображення на рахунках обліку і у фінансовій звітності. Розвиток питань класифікації НМА є важливим в умовах становлення методології та організації бухгалтерського обліку щодо нематеріальних активів відповідно до вимог сьогодення. Розвиток питань щодо класифікації НМА в управлінському обліку дасть можливість розширити спектр обліково-аналітичної інформації про нематеріальні активи для підвищення ефективності управління ними [2].